

**ΣΠΑΝΙΕΣ – ΑΘΗΣΑΥΡΙΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2015

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Λεξιλογικό υλικό που ανέρχεται σε 600 και πλέον λήμματα. Πρόκειται για λέξεις αθησαύριστες στα μεγάλα αρχαιοελληνικά λεξικά (Montanari, LSJ), προερχόμενες από νέες εκδόσεις παπύρων, επιγραφών κλπ., οι οποίες παρουσιάζουν και διαλεκτικό ενδιαφέρον. Το υλικό αυτό συμπληρώνει το ήδη καταγεγραμμένο υλικό διαλεκτικών λέξεων που προέρχεται από αρχαίους λεξικογράφους (π.χ. Ησύχιος, Σούδα κλπ.), και αποτελεί σημαντικό πόρο για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας γενικότερα και των λιγότερο τεκμηριωμένων διαλέκτων ειδικότερα.

Το υλικό αποδελτιώθηκε από την ομάδα σύνταξης του *Vocabolario della lingua greca* υπό τη διεύθυνση του καθ. Franco Montanari (3η έκδοση, Τορίνο 2013 // ελλ. έκδ., *Σύγχρονο λεξικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, επιμ. Α. Ρεγκάκος, Αθήνα: Παπαδήμας, 2013)), ώστε να ενταχθεί σε νέα έκδοση του λεξικού. Μεταφράστηκε από τα ιταλικά από την αναπλ. καθ. του ΑΠΘ κα Εβίνα Σιστάκου. Εδώ παρατίθεται σε μορφή Pdf με την ελπίδα ότι θα αποτελέσει μέρος μιας ηλεκτρονικής έκδοσης του λεξικού στα ελληνικά που θα επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο χρήστη πολλαπλές και σύνθετες αναζητήσεις.

© της ιταλικής εκδοχής: Loescher editore, Divisione di Zanichelli editore S.p.A.

B. ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

1. ΠΕΔΙΑ ΛΕΞΙΚΟΥ

Λήμμα

[Σύνθετο πεδίο που αποτελείται από το λήμμα με έντονα στοιχεία και τα παρεπόμενα (καταλήξεις, άρθρο κλπ.) σε κανονικά στοιχεία]

Συντομογραφίες

[Σύνθετο πεδίο σε πλάγια στοιχεία που μπορεί να περιλαμβάνει τόσο γενικές συντομογραφίες όσο και γλωσσωνύμια]

Ετυμολογία

[Μέσα σε αγκύλες δίνεται η πλήρης ετυμολογία]

Βασικό τυπολογικό

[Σύνθετο πεδίο που αποτελείται από συντομογραφίες (σε πλάγια) και από τους τύπους (σε κανονικά στοιχεία)]

Αρίθμηση ερμηνευμάτων

[Αρίθμηση ερμηνευμάτων, μόνον αν υπάρχουν τουλάχιστον δύο επίπεδα σημασίας, λ.χ. σε ρήματα ή μεγάλα ερμηνεύματα]

Ερμήνευμα

[Σύνθετο πεδίο που αποτελείται από ερμήνευμα (σε έντονα στοιχεία), ενδεχομένως συντομογραφία (σε πλάγια), και μετάφραση της συντομογραφίας λ.χ. συντακτικού (σε κανονικά στοιχεία).]

Επεξήγηση

[Συμπλήρωμα του ερμηνεύματος όταν επεξηγείται μια σύνθετη έννοια, κανονικά σε πλάγια στοιχεία]

Παραπομπή

[Σύνθετο πεδίο που αποτελείται από όνομα συγγραφέα ή παπύρου ή επιγραφής (σε πεζοκεφαλαία), έργο (σε πλάγια), αριθμητική παραπομπή (σε κανονικά στοιχεία) και πρόσθετα στοιχεία, όπως έκδοση, χρονολόγηση κτλ. (σε παρένθεση)]

Παράθεμα

[Σύνθετο πεδίο που περιλαμβάνει το αρχαίο χωρίο και τη μετάφραση παραθέματος (σε κανονικά στοιχεία), όταν παρατίθεται ακολουθείται από την παραπομπή]

Ειδικός τύπος

[Σύνθετο πεδίο που μπορεί να αποτελείται από συντομογραφία και ειδικό τύπο λήμματος, όλα σε πλάγια στοιχεία]

Εναλλακτικό τυπολογικό

[Σύνθετο πεδίο αποτελούμενο από συντομογραφίες γραμματικής, διαλέκτου κλπ. (σε πλάγια στοιχεία), τους εναλλακτικούς τύπους (σε πλάγια στοιχεία) και τις παραπομπές (όπως παραπάνω)]

2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

τεταρτωπόλης -ου, ό [τέταρτον, πολέω] *αμφίβ. σημασ. λιανοπωλητής, αυτός που εμπορεύεται σύμφωνα με το τέταρτον, ¼ του οβολού ή της μονάδας μέτρησης ΡΤΕΒΤ. Ι 180 (1ος^{π.Χ.}).*

Λήμμα

Λήμμα **τεταρτωπόλης**

Παρεπόμενα του λήμματος -ου, ό

Συντομογραφίες

Γενικές συντομογραφίες *αμφίβ. σημασ.*

Γλωσσωνύμια

Ετυμολογία [τέταρτον, πολέω]

Βασικό τυπολογικό

Συντομογραφίες

Τύποι

Αρίθμηση ερμηνευμάτων

Ερμήνευμα

Ερμήνευμα **λιανοπωλητής**

Συντομογραφία

Μετάφραση συντομογραφίας

Επεξήγηση αυτός που εμπορεύεται σύμφωνα με το τέταρτον, ¼ του οβολού ή της μονάδας μέτρησης

Παραπομπή

Συγγραφέας ΡΤΕΒΤ.

Έργο

Αρίθμηση Ι 180

Πρόσθετα στοιχεία (1ος^{π.Χ.})

Παράθεμα

Χωρίο

Μετάφραση

Ειδικός τύπος

Συντομογραφία

Ειδικός τύπος

Εναλλακτικό τυπολογικό

Συντομογραφία

Εναλλακτικός τύπος

Παραπομπή

μεταξυμβαίνω [μετά, συμβαίνω] **συμβαίνω μετά, επισυμβαίνω**: οὐ διακοπῆς τινος μεταξυμβησομένης χωρίς να επισυμβεί κάποια διακοπή ΚΥΡ¹. Ἦσ. (PG 70.449.14).

Λήμμα

Λήμμα **μεταξυμβαίνω**

Παρεπόμενα του λήμματος

Συντομογραφίες

Γενικές συντομογραφίες

Γλωσσωνύμια

Ετυμολογία [μετά, συμβαίνω]

Βασικό τυπολογικό

Συντομογραφίες

Τύποι

Αρίθμηση ερμηνευμάτων

Ερμήνευμα

Ερμήνευμα **συμβαίνω μετά, επισυμβαίνω**

Συντομογραφία

Μετάφραση συντομογραφίας

Επεξήγηση

Παραπομπή

Συγγραφέας ΚΥΡ¹.

Έργο Ἦσ.

Αρίθμηση

Πρόσθετα στοιχεία (PG 70.449.14)

Παράθεμα

Χωρίς οὐ διακοπῆς τινος μεταξυμβησομένης

Μετάφραση χωρίς να επισυμβεί κάποια διακοπή

Ειδικός τύπος

Συντομογραφία

Ειδικός τύπος

Εναλλακτικό τυπολογικό

Συντομογραφία

Εναλλακτικός τύπος

Παραπομπή

εὐπαρέδρως [εὖ, πάρεδρος] με σταθερή επιμονή ΚΥΡ¹. Λατρ. (PG 68.828.35) κ.α. ACO 3.230.34 ANTMON. *Pand.* 21.79 (= [ΚΛΗΜ¹.] *Epistulae de virginitate* 1.7.2) [ΙΩΔΑΜ.] Θεόφ. (PG 95.384.33).

Λήμμα

Λήμμα **εὐπαρέδρως**

Παρεπόμενα του λήμματος

Συντομογραφίες

Γενικές συντομογραφίες

Γλωσσωνύμια

Ετυμολογία [εὖ, πάρεδρος]

Βασικό τυπολογικό

Συντομογραφίες

Τύποι

Αρίθμηση ερμηνευμάτων

Ερμήνευμα

Ερμήνευμα **με σταθερή επιμονή**

Συντομογραφία

Μετάφραση συντομογραφίας

Επεξήγηση

Παραπομπή

Συγγραφέας ΚΥΡ¹.

Έργο Λατρ.

Αρίθμηση

Πρόσθετα στοιχεία (PG 68.828.35)

Συντομογραφίες

Γενικές συντομογραφίες κ.α.

Γλωσσωνύμια

Παραπομπή

Συγγραφέας ACO

Έργο

Αρίθμηση 3.230.34

Πρόσθετα στοιχεία

Παραπομπή

Συγγραφέας ANTMON.

Έργο *Pand.*

Αρίθμηση 21.79

Πρόσθετα στοιχεία (= [ΚΛΗΜ¹.] *Epistulae de virginitate* 1.7.2)

Παραπομπή

Συγγραφέας [ΙΩΔΑΜ.]

Έργο Θεόφ.

Αρίθμηση

Πρόσθετα στοιχεία (PG 95.384.33)

Παράθεμα

Χωρίο

Μετάφραση
Ειδικός τύπος
    Συντομογραφία
    Ειδικός τύπος
Εναλλακτικό τυπολογικό
    Συντομογραφία
    Εναλλακτικός τύπος
    Παραπομπή